

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Технічні засоби навчання (ТЗН) – це система засобів, що складається з двох взаємопов'язаних частин: специфічних навчальних посібників (носіїв аудіовізуальної інформації) і апаратури, за допомогою якої може бути подано інформацію, що її містить певний навчальний посібник.

Для того щоб використання технічних засобів навчання сприяло розвиткові й формуванню стійких пізнавальних інтересів студентів, викладач повинен володіти відповідними педагогічними вміннями.

З визначення технічних засобів навчання випливає, що проблема використання їх має два аспекти: педагогічний і технічний. Педагогічний аспект охоплює питання, які пов'язані зі створенням засобів навчання (відеофільмів, діафільмів, фотографій, магнітофільмів тощо) відповідно до дидактичних вимог навчального процесу, а також із розробленням методики застосування їх у навчально-виховному процесі. Технічний аспект охоплює питання створення потрібної для демонстрування перелічених вище засобів навчання апаратури, яка задовольняла б певні педагогічні і технічні вимоги. Ці аспекти потрібно розглядати у діалектичній єдності. Лише за такої умови можна правильно визначити основне завдання курсу технічних засобів навчання – вивчення не тільки психолого-педагогічних особливостей і виражальних можливостей окремих засобів навчання, а й будови, роботи та експлуатації відповідної апаратури.

Проблема застосування ТЗН у процесі подання навчального матеріалу є однією із важливих у методиці викладання дисциплін.

Серед сучасних технічних засобів навчання виокремлюють технічні засоби на базі *інформаційних комп'ютерних технологій*.

Запровадження у навчальний процес технічних засобів навчання на базі інформаційних технологій відкриває значні можливості для здійснення індивідуального підходу. Це дає змогу впливати на студентів з урахуванням їхніх індивідуальних психічних особливостей (пам'яті, уваги, спостережливості), розвивати критичне мислення. Особливого значення при індивідуалізації навчання набуває контроль якості знань, умінь і навичок студентів. Контроль має бути систематичним, постійним, персональним. Здійснювати такий контроль, як правило, нелегко. Використання технічних засобів контролю, комп'ютерних контролюючих програм значно полегшує роботу викладача.

Комп'ютерна технологія навчання – це використання комп'ютерів під час усіх видів навчальних занять і контролю знань для індивідуального навчання, розвитку інтелектуальних і творчих можливостей студентів.

Комп'ютер у навчальному процесі - це не тільки об'єкт вивчення, його використовують для підтримки навчально-пізнавальної діяльності. На екрані монітора можна читати будь-який матеріал як зі сторінок підручника. У пам'яті комп'ютера можна помістити значно більше добре ілюстрованого матеріалу, ніж у книзі. Контрольну роботу також можна виконати на комп'ютері, який за допомогою певного програмного забезпечення відобразить на екрані монітора оцінку, проаналізує помилки і обере пункти з порадами про те, як їх виправити.

Навчальні теми можна реалізувати у вигляді комп'ютерних ігор і навчальних проектів. Якщо під час занять якусь із тем не було засвоєно, її можна опрацювати після занять індивідуально. Важливе значення для навчання мають *імітаційні програми*, які дають змогу моделювати не тільки нерухомий світ, але й середовище, у якому рухаються об'єкти вивчення.

Все це складає базу для створення технічних засобів навчання на основі інформаційних комп'ютерних технологій.

В.О. Зубенко

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА

Навчання є процесом активної взаємодії студента та викладача, у результаті якого у студента формуються знання й уміння на основі його власної активності.

Сучасні тенденції гуманізації освіти, орієнтація на вияв індивідуальності кожного студента ставлять серйозні вимоги щодо особистості педагога, розвитку його творчого потенціалу та рівня науково-методичної підготовки.

Забезпечення ефективності навчального процесу передбачає у педагога наявність психологічних якостей і здібностей, тобто відповідного рівня педагогічної майстерності, яка включає:

- інтерес до людини і роботи з нею (комунікативні якості);
- здібності до розуміння людини;
- гнучкість, яка характеризує вміння швидко і вільно орієнтуватися в динамічних умовах спілкування; швидко змінювати психологічну і мовну взаємодію залежно від ситуації спілкування;
- уміння підтримувати зворотний зв'язок у спілкуванні;
- уміння прогнозувати наслідки взаємодії в конкретних педагогічних ситуаціях;
- достатні вербальні здібності, чистоту мови, багатий лексичний запас, оптимальний відбір мовних засобів;
- здібності до педагогічної імпровізації;